

miljöpartiet de grönas

VALMANIFEST '91

Aldrig tidigare har det varit så viktigt som nu att ta de stora frågorna på allvar. Aldrig tidigare i människans historia har vi stått så nära en ekologisk katastrof som idag. Aldrig tidigare har opinionsbildare, politiska partier och andra haft större anledning att fundera över vart vi människor är på väg. Miljöfrågorna är viktigare än någonsin.

Miljöpartiet de gröna lovar inte guld men gröna skogar och ett människovänligt samhälle. Vi lovar inte sänkt skattetryck, ökad köpkraft och mer prylar. Däremot lovar vi att ta de stora frågorna på allvar. De som handlar om livet och vår rätt att älska, känna och ha tid kvar till annat än lönearbete. De som handlar om att överlämna en jord som kan ge våra barn och barnbarn en rimlig framtid.

Kongressen antog detta valmanifest den 11 maj 1991.

Miljö att leva i!

Det är bara inom de ekologiska ramarna man kan bygga ett samhälle för överlevnad i välstånd och välfärd. Ekologisk helhetssyn måste ligga till grund för alla beslut, även ekonomiska; samhällsförändringen mot en hållbar utveckling måste börja nu.

Energi för livet!

Miljöpartiet de gröna kräver avveckling av såväl kärnkraft som fossila bränslen (kol, olja och fossilgas) eftersom de hotar vår gemensamma miljö. Vi vill satsa på effektivisering, energihushållning och uthålliga energiformer.

Rätten till Din tid!

Friheten i vardagslivet måste öka! Vi vill öka friheten när det gäller barn- och äldreomsorg, vård och skola. Ett människovärdigt liv kräver också att vi uppnår sänkt arbetstid för att kunna få mer tid för varandra, för våra barn, för dem i vår närhet.

Solidarisk fördelning!

Solidaritet i samhället måste försvaras och den ökande friheten vi vill ge människor skall kunna nå alla; även de röstsvagaste. Därför måste fördelningen i vårt eget land, liksom globalt, bli rättvisare.

Nej till EG - Ja till världen

Miljöpartiet de gröna säger ja till människors Europa. Men nej till pengarnas EG. Vi kräver en folkomröstning om medlemskap i EG. Vi säger ja till människors frihet i hela världen och i solidaritet med den fattiga världen.

Förnya folkstyret!

Politiken tillhör alla medborgare. Därför motsätter vi oss såväl att multinationella företag och stora kapitalintressen vill avpolitisera samhället, som att den kvarvarande politiska makten centraliseras och flyttar till partiledaröverläggningar eller tjänstemannavälde i Bryssel. Vi vill öka brukarinflytandet, t ex inom skola och

barnomsorg, delaktigheten och närheten till politiken, bl a genom att införa direktvalda länsparlament och kommundelsnämnder.

Det sägs att vi har en ekonomisk kris. Det sägs att vi måste bygga Öresundsbro, ha kvar kärnkraften, investera i fossila bränslen, öka tillväxten, sprida kemikalier och öka lönearbetet.

Det sägs att vi måste skära ner i sjukvård och omsorg. Det sägs tom att demokratiska värden måste underkastas "den ekonomiska realiteten" och "den internationella utvecklingen".

Som om det vore en naturlag att allt detta måste ske.

Som om det inte berodde på vilken väg vi väljer.

Som om inte vi människor hade rätt och förmåga att själva styra utvecklingen.

Som om vår främsta uppgift i livet vore att vara kuggar i ett självgående ekonomiskt system.

Det sveper en beskäftig och materialistisk våg över landet. Miljölöften sopas under mattan och de politiska budskapen förenklas och fördummas med löften om sänkt skattetryck, ökad köpkraft, mer prylar. När vi alla samtidigt vet att stora åtgärder behövs för att rädda miljön, ge de gamla en värdig vård och de unga en framtid. Vi måste sänka vår materiella konsumtion.

Vi gröna erkänner att vi känner oss ganska ensamma i Sveriges riksdag. Vi vill bli fler. Många fler. Inte för partiets skull - utan för idéernas skull. Ett parti är inte något självändamål eller en apparat som skall serva skådespelande partiledare. Ett parti är ett redskap för idéer. Miljöpartiet är ett redskap för livet. Därför behövs de gröna rösterna i riksdagen!

Miljö att leva i!

Vi vill omedelbart börja omläggningen från dagens kemikaliejordbruk till ett ekologiskt lantbruk. Den nuvarande åkermarken, med sina öppna landskap, behövs till denna hållbara livsmedelsframställning och viss odling av energigrödor.

Vi arbetar för framtidens trafiksystem: satsningen på järnväg måste mångdubblas samtidigt som planerna på Öresundsbro, fler motorvägar och ökad flygtrafik måste skrotas.

Vi vill minska massbilismen i storstäderna, satsa på alternativa drivmedel och miljö- och människoanpassade trafiksystem.

Vi kräver att den svenska miljölagstiftningen och tillsynssystemet skärps samt att det europeiska miljösamarbetet ökar; bl a genom överstatliga beslut om minimikrav. Vi vill att en internationell miljödomstol inrättas.

Utsläppsskatter och miljöavgifter skall användas som komplement till lagstiftning så att samhället kan anpassas till naturens ramar.

Vi kräver att en långtgående gentekniklagstiftning införs som skydd för både miljö och människovärde.

Vi kräver att fjällskogen skall skyddas genom en naturvårdsgräns, att fler våtmarker återanläggs och att hotade arter och biotoper skyddas genom rejäla naturvårdslagar.

En långtgående produktutrensning måste till: bl a vad gäller plaster, batterier, kemikalier och tungmetaller. Söföbränning skall avvecklas, engångsförpackningar minimeras, sopor sorteras och återvinning stimuleras bl a genom skattelagstiftningen.

Samma regler måste gälla för importerade varor - t ex jordbruksvaror, vitvaror och kemikalier - som för svenskproducerade. Vi accepterar inte att EG-domstolen kan

tvinga oss att importera sådant som skadar miljön eller hälsan. Konsumtionspropagandan i form av reklam måste saneras och minskas som ett led i minskad materiell förbrukning och stopp för ökande sopberg och molekylsopor som förgiftar luft, jord och vatten.

Energi för livet!

Vi kräver stark satsning på energieffektivisering och ökade investeringar i miljöanpassad energiförsörjning som sol, vind och biobränslen.

Vi kräver att koldioxidutsläppen och användningen av fossila bränslen minskas med minst 85 % inom 25 år som ett av medlen att minska de sk växthusgaserna. Vi kräver att en lag införs som förbjuder nyinvesteringar i fossila bränslen; inklusive sk naturgas.

Vi kräver att avvecklingen av kärnkraften påbörjas under 1991. Vi accepterar oerhörda risker; därför verkar vi för att avveckla den inom 1 - 3 år.

Vi kräver att de sista orörda älvorna skall bevaras och bli grundlagsskyddade.

Vi accepterar inte en gemensam elmarknad inom EG som kan medföra import av fransk eller tysk kärnkraftsel när vi lägger ner våra egna kärnkraftverk.

Rätten till Din tid!

Vi vill ge människor ökad rätt till sin tid och vi kräver att man skall få lagstadgad rätt att minska till 20 respektive 30-timmarsvecka.

Vi vill öka valfriheten inom barnomsorgen; bl a genom stöd till föräldrakooperativ, arbetskooperativ och andra icke-vinstsyftande former.

Lika statsbidrag till alla barnomsorgsformer. Vi kräver att föräldrar ges rätt att bli kommunal dagbarnvårdare åt eget barn.

Vi vill ge människor frihet från påträngande reklam och storföretagens konsumtionspropaganda. Därför säger vi nej till reklam-teve och värnar varje individs rätt till integritet; vi vill införa sk köpfrid, dvs att ingen mot sin egen vilja utsätts för påträngande reklam.

Vi vill ge möjligheter till kvalité och mångfald inom kulturlivet.

Solidarisk fördelning!

Vi anser det nödvändigt att öka skatten på höga inkomster, resursförbrukning och icke-förnybar energi. Samtidigt vill vi sänka de sk arbetsgivaravgifterna och införa en skattefri zon så att de första 31.000 kronorna av arbetsinkomsten blir helt skattefria.

Vi kräver att momsen tas bort på basmat, tågresor och annan kollektivtrafik.

Gamla, sjuka och handikappade måste ges rätten till en värdig vård även om det innebär en minskning av den allmänna köpkraften.

Glesbygden måste få chans att leva - därför sänker vi arbetsgivaravgifterna kraftigt just där, garanterar stöd till glesbygdsskolor och kompenserar bensinskattehöjningar.

Vi arbetar för en solidarisk världsordning, rättvisa handelsförbindelser och förstärkt u-landsbistånd. Vi vill att Sverige skall vidga biståndet till att gälla också länderna i Baltikum och Östeuropa utan att detta inkräktar på u-landsbiståndet.

Ja till Europa - Nej till EG!

Vi arbetar för ett Europa i samarbete när det gäller miljölagstiftning, nedrustning och grundläggande sociala rättigheter. Vi arbetar för att människor skall få ökad frihet att resa, studera och arbeta var de själva vill i hela Europa.

Vi arbetar för en solidarisk världshandel och accepterar varken EG:s höga tullmurar mot omvärlden eller EG:s flyktingpolitik som medför att den som fått nej från ett EG-land är förpassad från alla andra EG-länder.

Vi motsätter oss medlemskap i superstaten EG därför att vi vill att människor skall ha företräde framför pengar och därför att avståndet mellan den lilla människan och de beslutsfattande inte bör öka.

Vi, liksom den övriga gröna rörelsen i hela Europa, kan inte acceptera den ökande miljöförstöring som blir följderna av ökad företagskoncentration och ökade varutransporter i EG:s stormarknad.

Vi arbetar för fred och nedrustning; vill avveckla JAS och minska pengarna till det militära försvaret. Vi vill omrusta för minskad sårbarhet, ökad självtillit och fungerande socialt försvar. Vi vill inte lösa internationella konflikter med krig.

Miljöpartiet de gröna vill stoppa vapenexporten.

Har du några frågor kontakta miljöpartiets informationskansli, Götgatan 40, Box 152 64, 104 65 STOCKHOLM. Telefon 08-641 13 51 eller 08-786 49 19.

Tryck 15.000 ex. i augusti 1991 Tryckt på KASKAD
FINMATT 80g papper, godkänt av Naturskyddsföreningen